

A MAGYAR PARAZITOLÓGUSOK TÁRSASÁGA ELNÖKSÉGÉNEK

63. sz.

TÁJÉKOZTATÓJA

2016. május

I. A SZERVEZETI ÉLET HÍREI

Elnökségi ülés 2015. március 9-én.

Társaságunk az elmúlt évben érkezett megalakulása 50. évfordulójához. Az elnökségi ülés fő témája a 2015. június 3-ra tervezett jubileumi rendezvény előkészítése volt. Megállapodtunk a rendezvény helyszínében, egy jubileumi kiadvány megjelentetésében, szponzorok felkérésében, két új tiszteletbeli tag (az olasz Edoardo POZIO és a svájci Kurt PFISTER) jelölésében. Az MPT emlékérmével való kitüntetésekre beérkező javaslatokat a KASSAI Tibor, MATSKÁSI István és MOLNÁR Kálmán alkotta emlékérem bizottság véleményezte és terjesztette döntésre az elnökség elé. A szakmai programba bejelentendő előadások határideje március 27. volt.

Megállapodás született az elnökségi tagok szerepvállalására a következők szerint: az MPT honlapjának frissítése és folyamatos karbantartása JACSO Olga, az angol nyelvű szöveg aktualizálása SRÉTER Tamás feladata. Az MPT Facebook oldalának létrehozására és folyamatos gondozására GUBÁNYI András, ESZTERBAUER Edit, JUHÁSZ Alexandra és ZÖLDI Viktor vállalkozott.

Elnökségi ülés 2015. április 13-án.

Folytatva a jubileumi emlékülés előkészítését megállapodtunk a programban és abban, hogy az előadások anyaga kinyomtatás helyett PDF formátumban felkerül a társaság honlapjára. Határozat született a tiszteletbeli tagságról kiállított oklevél felújításáról. Az elnökség jóváhagyta a jubileumi kiadvány tartalmára és szerkezetére vonatkozóan KASSAI Tibor által előterjesztett javaslatot.

Az MPT emlékérmével való kitüntetésre öt javaslat érkezett. Az emlékérem bizottság előterjesztése és annak megvitatása alapján az elnökség úgy döntött, hogy a kitüntetést a következő három személynek adományozza: FOK Éva, KUCSERA István és SUGÁR László.

Az elnökség döntött az MPT választási szabályzatának létrehozásáról, s tervezetének elkészítésével BAJOMI Dánielt, ESZTERBAUER Editet és GUBÁNYI Andrást bízta meg.

Jubileumi Emlékülés 2015. június 3.

Az MPT megalakulásának 50. évfordulója alkalmából rendezett emlékülésre Budapesten, a SZIE ÁOTK aulájában, mintegy száz fő részvételével került sor. FARKAS Róbert MPT elnök és SÓTONYI Péter dékán megnyitó szavai után KASSAI Tibor tiszteletbeli elnök tartott emlékbeszédet „Magyar Parazitológusok Társasága: szemelvények az elmúlt 50 év történetéből” címmel. Ezt követte az oklevelek átadása társaságunk két új tiszteletbeli tagjának, az olasz Edoardo POZIO és a svájci Kurt PFISTER professzoroknak, akik egy-egy szakelőadással fejezték ki köszönetüket az őket ért megtiszteltetésért. Ez után következett az MPT emlékérmének átadása – érdemeik méltatása mellett – FOK Éva, KUCSERA István és SUGÁR László tagtársainknak. A szünetben a résztvevők rangos vendéglátásban részesültek. A szünet utáni, FOK Éva által levezetett ülészakon kollégáink 12 rövid szakelőadásban

ismertették a parazitológia változatos területein elért új kutatási eredményeiket. A jubileumi emlékülésről beszámoló olvasható az MPT honlapján (korábbi rendezvények). Az érdeklődők a honlapon megnézhetik KASSAI Tibor emlékbeszédének szövegét és képeit, valamint a délutáni ülés szakelőadásainak anyagát. A honlapon foto galéria is látható az emlékülésről.

Az emlékülés résztvevői magukhoz vehették a KASSAI Tibor által megírt „A Magyar Parazitológusok Társasága 50 éve (1964-2014)” című, társaságunk kiadásában megjelent, dokumentumokkal és arcképfotókkal gazdagon illusztrált emlékkönyvet. Ez a kiadvány nem került kereskedelmi forgalomba, néhány példánya azonban még díjmentesen az érdeklődők rendelkezésére áll az MPT titkárságán.

Elnökségi ülés 2015. október 20-án.

Az elnök a civil szervezetek működésére vonatkozóan életbe lépett új Ptk. szabályokból adódó kötelezettségekről tájékoztatta az elnökséget. Eszerint új alapszabályt kell alkotni, 2016. március 16-tól évente közgyűlést kell tartani, s minden évben a közgyűlés által jóváhagyott számviteli beszámolót kell készíteni. A módosított alapszabály előkészítésének a feladatával az elnökség FARKAS Róbertet, KASSAI Tibort és SZÉKELY Csabát bízta meg. Megállapodtunk abban, hogy az MPT új alapszabályának megvitatásához és elfogadásához szükséges rendkívüli közgyűlést az akadémiai beszámolók napján, 2016. január 27-én délután fogjuk megtartani.

Az elnökség sikeresnek értékelte a június 3-án lezajlott jubileumi emlékülést, és áttekintette annak pénzügyi vonatkozásait. A rendezvény összköltsége mintegy 1.6 M Ft volt, amiből a legnagyobb kiadást a jubileumi kiadvány megjelentetése jelentette. Támogató cégeink a rendezvény költségeihez 370e Ft-tal járultak hozzá. Kiemelt támogatónk volt a SZIE Állatorvos-tudományi Kara és az MSD Animal Health. A SZIE ÁOTK dékánja az aulát díjmentesen bocsátotta rendelkezésünkre.

A European Association for Forensic Entomology (EAFE) következő nemzetközi konferenciáját 2016 májusában Budapesten, az MPT és a Magyar Természettudományi Múzeum szervezői szerepvállalásával tervezi megrendezni. A szervező bizottság elnökének, BOZÓ Csaba tagtársunknak erre vonatkozó előterjesztését az elnökség egyhangúan támogatta.

Rendkívüli Közgyűlés 2016. január 27-én.

E közgyűlésre 14.00 órai kezdettel, az ÁOTK A-épület emeleti előadótermében, 37 fő részvételével került sor. Napirendi pontok voltak: az MPT módosított alapszabályának és az MPT választási szabályzatának elfogadása. FARKAS Róbert levezető elnökként pontonként levetítette mindkét dokumentum szövegtervezetét, amelyet az elnökség előzőleg, elektronikusan vagy postai úton minden tagtársunknak véleményezésre megküldött. A jelenlévőknek módjuk volt módosító vagy kiegészítő javaslatokat tenni a tervezetek bármely pontjához, melyek elfogadásáról a helyszínen nyílt szavazással, szótöbbséggel döntöttünk.

Elnökségi ülés 2016. március 30-án.

Az elnökség elfogadta azt a javaslatot, hogy meg kell jelentetni egy olyan kiadványt, amely tartalmazza az új alapszabályt, a választási szabályzatot és az MPT teljes tagnévsorát.

Az elnökség 2016. évi munkatervébe csak az EAFE nemzetközi konferenciának májusban (felelős BOZÓ Csaba) és a múlt évben elmaradt szerb-magyar parazitológus találkozóinak az ősz folyamán való megrendezését (felelős KUCSERA István) vette fel.

GYURCSÓ Gyuláné jelezte, hogy hosszabb távon nem szándékozik ellátni a társaság ügyintézői feladatait. E szerepkör betöltésére tagtársainktól javaslatokat várunk.

JUHÁSZ Alexandra beszámolt az MPT Facebook oldalával kapcsolatosan szerzett kedvező tapasztalatokról (kedvelők száma közel 600).

Az elnökség döntött tagtársaink külföldi kongresszuson való részvételéhez az MPT anyagi támogatását kérő folyamodványokról.

Az elnökség felkérte KASSAI Tibort a Tájékoztató új számának a megszerkesztésére.

Az MPT taglétszáma 152 fő. A tagok 60%-a fizetett tagdíjat 2015-ben.

Az MPT új tagjai (belépésük sorrendjében): dr. DERZSÉNYI Balázs, infektológus, Budapest, PERGER Zoltán Gyula, okleveles agrármérnök, egészségügyi gázmester és kártevő irtó, Gávavencselló, dr. SZEPEŠ Géza, nyugdíjas állatorvos, Budapest, KEPNER Anett, egyetemi hallgató PTE TTK, Görcsönydoboka, dr. CAPÁRI Balázs, állatorvos, Sümeg, GYÁRFÁSNÉ VINCZE Beáta, közegészségügyi-járványügyi felügyelő, egészségügyi gázmester, Maglód, WEISZ Máté biológus, Budapest, dr. ZALA Judit, biológus-mérnök, Budapest.

Társaságunk 2015-ben a következő cégekkel kötött együttműködési megállapodást: Bábolna Bio, Bayer Hungaria, CEVA-Phylaxia, Intervet Hungary. Partnereinknek köszönjük az MPT működéséhez nyújtott támogatásukat.

II. SZEMÉLYI HÍREK

KASSAI Tibor, társaságunk tiszteletbeli elnöke, 85. születésnapja alkalmából „több évtizedes szakmai munkásságáért, mellyel hozzájárult a hazai állatorvosi tudomány és állategészségügy fejlesztéséhez, valamint a magyar állatorvosok nemzetközi megbecsüléséhez” 2015 novemberében elnyerte a Magyar Országos Állatorvos Egyesület Hutyra Ferenc emlékérmét.

FOK Éva, KUCSERA István és SUGÁR László tagtársaink társaságunk 50 éves jubileumi emlékülésén az MPT emlékérmével való kitüntetésben részesültek.

FOK Éva és KUCSERA István tagtársaknak a finnországi Turkuban megrendezendő 2016. évi EMOP konferencián való részvételét társaságunk személyenként 300e Ft-tal támogatta.

ZÖLDI Viktor 2015 októberétől két éves külföldi tanulmányútja ideje alatt nem vesz részt az elnökség munkájában.

III. A HAZAI SZAKMAI ÉLET HÍREI

Akadémiai beszámolók. Az MTA Állatorvos-tudományi Bizottsága és a SZIE Állatorvos-tudományi Doktori Iskolája szervezésében, az ÁOTK élettani tantermében, 2016. január 27-én került sor az elmúlt év kutatási eredményeit áttekintő, hagyományos, év eleji beszámoló ülések parazitológiai, állattani és halkórtani szekciójába ez évben bejelentett 20 előadás megtartására.

A 2015. január 28-ai szekcióülésen elhangzott 18 előadás összefoglalói elolvashatók a *Magyar Állatorvosok Lapja* 2015. 137. 4. (áprilisi) számának 239-246. oldalán.

Az **ESCCAP** (<http://www.esccap.org/>) magyarországi szervezetét „**Társállatok Parazitáival foglalkozó Tudományos Tanácsadó Egyesület**” (TPTTE) néven, 11 alapító taggal a bíróság 2015. augusztus 8-án bejegyezte. Az egyesület célja továbbképzések és oktatási anyagok útján elősegíteni a felelős állattartás és a társállatok parazitái elleni korszerű védekezés terjesztését Magyarországon, együttműködni más európai szervezetekkel, megosztani információkat és tapasztalatokat, ennek érdekében konferenciákon részt venni és rendezvényeket szervezni. (Fok Éva dr.)

Faunisztikai kutatás a Szilágyságban. Lezárult a Vasile Goldiș Nyugati Egyetem (Arad) és a Magyar Természettudományi Múzeum szervezésében elvégzett „A Szilágyság gerinctelen faunájának vizsgálata” című kutatási program (2014-2015), amelynek eredményeképpen a múzeum munkatársai (dr. GUBÁNYI András, dr. MATSKÁSI István és dr. MÉSZÁROS Ferenc) 13 kisémlős gazdafaj vizsgálata során 29 parazita fajt mutattak ki. Három Trematoda (*Rubinstrema exasperatum*, *Brachylaima fulvum*, *Plagiorchis elegans*) és négy Cestoda (*Neoskrjabinolepis schaldybini*, *Staphylocystis furcate*, *Choanotaenia hepatica*, *Molluscotaenia crassiscolex*) faj Románia faunájára újak bizonyult. (Gubányi András dr.)

Az Európai Igazságügyi Rovartani Konferencia, Conference of the European Association for Forensic Entomology (EAFE) budapesti megrendezésére 2016. május 25-28. között kerül sor. A konferencia szervezésében a Magyar Parazitológusok Társasága és a Magyar Természettudományi Múzeum a nemzetközi rendezvény házigazdája.

Az eljárásjogi gyakorlatban, mind a polgári, mind a büntügyi területen az egyes különleges szakértelmet igénylő esetekben igazságügyi szakértők igénybevételére kerül sor. Kiemelt fontosságú a halálesetekkel járó ügyek természettudományos szempontú vizsgálata. Az ilyen ügyekben gyakran az igazságügyi rovartan területén jártas szakértők is közreműködnek a büntügyi helyszíneken és a laboratóriumi vizsgálatokban. A szakterület európai szakértői az EAFE nemzetközi társaság évente megszervezett konferenciáján találkoznak egymással, bemutatják és megvitatják az elmúlt időszak kutatási, kísérleti eredményeit, tapasztalatot cserélnek.

A konferencia tudományos programjának témakörei:

- igazságügyi orvostan,
- forenzikus jelentőségű rovarfajok fejlődésének sajátosságai,
- forenzikus jelentőségű rovarfajok azonosítása és az egyes lehetőségek bemutatása,
- a PMI számítása és a kalkulációt befolyásoló tényezők.

A konferencia tudományos programjához kapcsolódik egy 3D videómikroszkóp-bemutató is.

A konferenciára 18 országból mintegy 60 fő résztvevő érkezik. Annak ellenére, hogy a társaság európai, más kontinensekről is érkeznek társult tagok. A társaság az éves találkozók szervezésén kívül is aktív, mert a honlapján folyamatosan közöl hasznos szakmai információkat, valamint körtesztekkel és más közös kutatási projektekkel is segíti a területen tevékenykedők szakmai fejlődését. A konferenciával kapcsolatos további információkat a rendezvény honlapján lehet megtalálni a <http://forensicplaces.eu/> linken.

A konferencián való részvétel díja 67.000.- Ft, azonban az MPT tagoknak 18.000 Ft-os, kedvezményes részvételi díjat biztosítunk. A részvételi díj csak a tudományos programokon

való részvételt (2016. május 26-27.) foglalja magába. Az egyéb programokon való részvétel esetén további kedvezményt a szervezőknek nem áll módjukban nyújtani. (Bozó Csaba)

Baj van a méhekkel világszerte! Ezzel a kérdéssel foglalkozott a Kossuth Rádió Időt kérek (2016. március 5.) és a Tudomány hangjai (2016. április 9.) műsora. A stúdióbeszélgetésekben HALÁSZ Zsuzsa és SÜVEGES Gergő szerkesztők kérdezték többek között dr. BÉKÉSI László szaktanácsadót. Tagtársunk kifejtette, hogy a méhpusztulások oktanában elsősorban a környezetváltozások és a mezőgazdasági kemizálás okozta stressz játszik szerepet, aminek következtében a paraziták, a *Varroa destructor* atka és az újonnan behurcolt *Nosema ceranae* egysejtű élősködő fokozott kártételével kell szembenézni. Fontos tényező, hogy a méhek parazitái ellen újabban alternatív védekezési stratégiákat kell alkalmazni a bevezetett EU-s korlátozások miatt (pl. amitráz, fumagillin stb.). Az *Acta Veterinaria Hungarica* cikket közölt (2015. 63/3, 358-369.) a néhány éve behurcolt egzotikus egysejtű méh-élősködő, a *Nosema ceranae* magyarországi elterjedtségéről és a diagnosztika fontosságáról. A cikket CSÁKI Tamás agrármérnök (Ökológiai Mezőgazdasági Kutatóintézet) jegyzi. A szerzőtársak között van BÉKÉSI László, CSÁKI Tamás PhD témavezetője. (Békési László dr.)

„Behurcolt és invazív állatok Magyarországon” c. tudományos ülést rendez Az MTA idei közgyűléséhez kapcsolódóan az MTA Biológiai Tudományok Osztálya. Kissé meglepő, hogy ebben gyakorlati szempontból is igen fontos témában ez az első átfogó hazai konferencia. Az ülésen 14 prezentáció kerül előadásra 20 szerzőtől, akik elsősorban a számvetésre és a gyakorlati problémákra koncentrálnak. Az érintett állatok köre korántsem teljes; sajnos, elsősorban parazita állatcsoportok hiányoznak az áttekintésből. Ezért arra buzdítjuk Tagtársainkat, hogy Társaságunk keretein belül hasonló témában szervezzenek előadást a behurcolt és invazív parazita állatcsoportokról. (Papp László dr.)

Szerb-magyar parazitológus-találkozó. Az elmúlt év második felében tervbe vettük hazánkban a szerb és a magyar parazitológusok második találkozásának a megszervezését. Mivel a menekült-válság következtében Szerbia déli határán kialakult súlyos helyzet miatt szerb kollégáink nem látták biztonságosnak a határon való átkelést, a találkozó elmaradt, és azt 2016-ban fogjuk megtartani. (Kucsera István dr.)

Az 1967-ben elhunyt KOTLÁN Sándor professzor emlékére 1977 óta méltó síremlék őrzi a Farkasréti temetőben (6/D parcella, 1. sor, 19. sz. sírhely), amelyen a rusztikusan megmunkált mészkőbe illesztett ólombetűk jelzik az elhunyt nevét és az életét határoló évszámokat. Mivel az azóta eltelt időben a síremléket oly mértékben benőtte a borostyán, hogy már az ólombetűket is eltakarta, a sírről a borostyánt el kellett távolítani. Az ily módon ismét szabaddá vált síremlék az Állatorvos-tudományi Kar műszaki csapatának segítségével ismét visszanyerte eredeti szépségét és hangulatát. (Kassai Tibor dr.)

A SZIE Állatorvos-tudományi Kar Parazitológiai és Állattani Tanszékének hírei
(Farkas Róbert dr. összeállítása)

FOK Éva tudományos főmunkatárs saját kérésére 2016. február 1-jétől nyugdíjba vonult.

SZÓKE Krisztina 2015 szeptemberétől ösztöndíjas hallgatóként megkezdte PhD kutatásait és tanulmányait. Témája a denevérek és kullancsaik szerepe a vector-borne kórokozók járványtanában. Témavezetője HORNOK Sándor.

HORNOK Sándor 2015-ben négy éves futamidejű OTKA pályázatot nyert a kullancsok és kullancs közvetítette kórokozók kutatására.

SZEKERES Sándor PhD-hallgató 2015 októberétől 10 hónapot tölt kutatói ösztöndíjjal Hollandiában. A Wageningeni Egyetemen és a bilthoveni National Institute of Public Health and the Environment (RIVM) intézetben folytat kutatómunkát a kullancsok és az általuk terjesztett kórokozók járványtanával kapcsolatban.

Dr. Joanna HILDEBRAND és dr. Agnieszka PEREC-MATYSIAK a Wroclawi Egyetem parazitológiai tanszékéről ERASMUS oktatói ösztöndíjjal egyhetes látogatást tett tanszékünkön 2015 októberében.

Tanszékünk négy munkatársa (FARKAS Róbert, HORNOK Sándor, SZEKERES Sándor és FLAISZ Barbara) 2015. március 31. és április 2. között két előadással vett részt a COST TD1303 (EurNegvec) második éves konferenciáján a törökországi Izmirben:

HORNOK S., FLAISZ B., Csörgő T., Csipak Á., JAKSA B.R., KOVÁTS D.: Does insectivorism of birds affect their ticks? Results of a triannual survey.

SZEKERES S., RIGÓ K., MAJOROS G., COPIAN E. C., JAHVARI S., SPRONG H., FÖLDVÁRI G.: Eco-Epidemiology of *Borrelia miyamotoi* and Lyme borreliosis spirochetes in a popular hunting area in Hungary.

FARKAS Róbert „Vector-borne diseases of dogs” címmel az MSD szimpóziumán 2015. március 5-én Bécsben, valamint 2015. április 25-én egy állatorvosi rendezvényen Moszkvában tartott előadást.

FARKAS Róbert, HORNOK Sándor és TAKÁCS Nóra 2015. április 21. és 23. között részt vett az EDENext nemzetközi pályázati együttműködés záró konferenciáján, a görögországi Héraklionban.

FOK Éva felkért előadóként a Magyar Állatorvosok Világszervezete (MÁVSZ) hallgatói tagozata rendezvényén, Szegeden, 2015. április 25-én „Van-e jelentősége a Kárpát-medencében és környékén a *Dirofilaria immitis*-nek?”, ill. „Befolyásolják-e a paraziták a vakcinák hatását, az immunitást?” címmel tartott előadásokat.

FÖLDVÁRI Gábor részt vett a Bécsben megrendezett 14th International Conference on Lyme Borreliosis and Other Tick-Borne Diseases rendezvényen 2015 szeptemberében, ahol a következő posztert mutatta be: FÖLDVÁRI G, SZEKERES S, COIPAN EC, RIGÓ K, MAJOROS G, JAHVARI S, SPRONG H, (2015) Eco-epidemiology of *Borrelia miyamotoi* and Lyme borreliosis spirochetes in a popular hunting and recreational forest area in Hungary.

FOK Éva a Magyar Állatorvosi Kamara (MÁOK) Jász-Nagykun-Szolnok megyei szervezete meghívására, Cserkeszőlön tartott továbbképző előadásokat 2015. október 11-én „Kutyák és macskák légzőszervi parazitái (diagnosztizálás, kezelés, megelőzés)”, valamint „Tévhittek, gyakori kérdések az utóbbi években felbukkanó vagy gyakoribb féregélősködőkről és ezek elleni védekezésről” címmel.

FOK Éva felkérést kapott 2015. november 7-re, a Manninger Napok-ra, a MÁOK Győr-Moson-Sopron megyei szervezete rendezvényére „A bőrférgesség és a szívférgesség(ek) jelentősége Közép-Európában, különös tekintettel a magyarországi helyzetre, valamint a védekezési lehetőségekre” című előadás megtartására.

A tanszék munkatársainak az irányításával 8 TDK- és 7 szakdolgozat készült el 2015-ben.

A KTIA-AIK-12-1-2012-0012 „Élelmiszerbiztonsági feltételeknek megfelelő növényi és állati eredetű élelmiszer alapanyagok előállításához kapcsolódó alap és ipari kutatás” című kutatás keretében a tanszék munkatársai vizsgálatokat végeztek a szarvasmarha sarcosporidiosis, a sertés és kis kérődzők toxoplasmosis, valamint a sertés echinococcosis és orsóférgessége témakörében. Az eredményekről a 2016-os akadémiai beszámolón, valamint közleményekben számoltak be.

A Gemenci Erdő- és Vadgazdaság Zrt. és az Emberi Erőforrások Minisztériuma 9877-3/2015/FEKUT számú támogatása alapján folyó vérmételevizsgálatok 2015-ben is folytak. Ezek eredményéről JUHÁSZ Alexandra PhD hallgató részben a 2016-os akadémiai beszámoló alkalmával adott ismertetést, részben pedig a Magyar Malakológusok Társaságának éves találkozóján számolt be „A magyarországi *Schistosoma* fertőzőtség elterjedtségének vizsgálati lehetőségei” címmel.

Az MTA ATK Állatorvos-tudományi Intézet Halkórtan és Parazitológia Témacsoport hírei
(Székely Csaba dr. összeállítása)

Témacsoportunk jelenleg hét munkatársból áll (BORZÁK Réka PhD hallgató, CECH Gábor PhD, EGYED László PhD, MOLNÁR Kálmán DSc, SELLYEI Boglárka PhD, SZÉKELY Csaba PhD, VARGA Ádám MSc), valamint a csoporttal szorosan együttműködik VARGA Zsuzsanna kand. hal-bakteriológiai témakörökben. Szakdolgozóink SÁNDOR Diána másodéves MSc biológus hallgató, valamint Susanne BRAUN állatorvostan hallgató.
http://www.vMRI.hu/szekely_csoport/index.html

A témacsoport a tárgyidőszakban a következő kutatási témákban dolgozott: K 100132. sz. „Hal-parazitológiai monitoring a Balatonon és vízrendszerén” c. OTKA-téma, PD 108813. sz. „Halakban élősködő metéltek és a puhatestűekben fejlődő lárvastádiumok vizsgálata molekuláris módszerekkel” c. PD-OTKA téma. 2015 novemberében sikeresen zárult a KTIA-AIK-12-1-2013-0017 sz. BIOKLÍMA Konzorcium két és fél éves munkája (Konzorciumvezető: Semmelweis Egyetem). A témacsoport 2015. április 1-jétől konzorciumi tagként bekapcsolódott a Horizont2020 PARAFISHCONTROL pályázati munkába, amelyben 29 európai résztvevő intézmény munkálkodik az Európában tenyésztett hat legfontosabb halfaj, köztük a ponty parazitás megbetegedéseinek széleskörű vizsgálatában.
<http://www.parafishcontrol.eu/>

SELLYEI Boglárka halkórtani témájú előadással részt vett az izraeli Ben Gurion University of the Negev által szervezett izraeli-magyar workshopon, 2015. április 25-28 között.
<https://www.facebook.com/hungaryinIsrael/photos/a.817687424967561.1073741878.559918834077756/817687491634221/?type=1&theater>

A Témacsoport a tengeri süllő a tengeri dévér nyálkaspórásainak kutatásával foglalkozó portugál projektben (IDASSMYX) sikeresen vett részt, melynek záró értekezletén 2015 áprilisában SZÉKELY Csaba volt jelen.
http://www.fct.pt/apoios/projectos/consulta/vglobal_projecto.phtml.en?idProjecto=116838&idElemConcurso=4162

A Témacsoport tagjai és közreműködői a szarvasi Halászati Kutatóintézetben 2015. május 20-21-én rendezett Tudományos Tanácskozáson 4 előadással és 3 poszterrel szerepeltek.
http://hakinapok.haki.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=386&Itemid=197

CECH Gábor és SZÉKELY Csaba május 27-29 között részt vett a Dr. Ariadna SITJÁ-BOBADILLA koordinátor (CSIC) szervezte PARAFISHCONTROL konzorcium projektnyitó rendezvényén Benicassim-ban (Spanyolország). <http://www.parafishcontrol.eu/seachange-news-3/news/1376-successful-parafishcontrol-kick-off-meeting>

ZHANG Jinyong PhD kínai kolléga (Institute of Hydrobiology, Wuhan) 2015 júniusában munkalátogatáson vett részt Témacsoportunk vendégeként a CAS és az MTA támogatásával. A kínai vendég előadást tartott az MPT 50. jubileumi rendezvényén „Myxosporeans and myxosporidiosis of common carp and gibel carp in China” címmel. http://english.ihb.cas.cn/ns/icn/201507/t20150724_150765.html

SZÉKELY Csaba 2015. augusztus 31. és szeptember 5. között Valenciában részt vett a 9th International Symposium of Fish Parasitology-n, két poszter anyaggal. <http://www.9isfp.com/>

BORZÁK Réka, CECH Gábor, SELLYEI Boglárka és SZÉKELY Csaba egy előadással és öt poszter anyaggal szerepeltek az Európai Halkórtani Szövetség (EAFP) konferenciáján: 17th International Conference on ‘Diseases of Fish and Shellfish’ (Las Palmas, Spanyolország). <https://eafp.org/second-announcement/>

Kurt BUCHMANN a koppenhágai egyetem professzora 2015. október első felében néhány napra újra vendégünk volt. A látogatás alkalmával egyeztettük a Parafishcontrol projektben az Intézetünkben, ill. a Pannon Egyetem Georgikon Karának kooperáló munkatársaival a keszthelyi hallaborban közösen tervezett munka részleteit.

SZÉKELY Csaba 2015. október 26. és november. 5. között az MTA-CAS program segítségével Kínában tett munkalátogatást, ahol a wuhani Institute of Hydrobiology, CAS vendégeként kutatómunkát végzett dr. Jinyong ZHANG kollégával pontyfélék nyálkaspórásai témakörben, valamint előadást tartott a Huazhong Agricultural University-n. Az út második részében a kínai kollégákkal közösen elsősorban grouper (*Epinephelus* spp.) fajokból, nyálkaspórásokat gyűjtöttek Hainan szigetén, ill. látogatást tettek ketreces tengeri halfarmokon, medencés grouper-telepeken, valamint a Hainan Ocean and Fisheries Sciences Research Base-en. <http://english.ihb.cas.cn/>
<http://news.hzau.edu.cn/2015/1102/43756.shtml>
http://www.hzau.edu.cn/2014/en/News_Events/201511/t20151120_62635.htm

Az MTA Agrártudományi Kutatóközpont, Állatorvos-tudományi Intézet, Halparazitológia Témacsoport hírei (Eszterbauer Edit dr. összeállítása)

A témacsoport jelenleg három kutatóból és kétfős technikai személyzetből áll, és két kutatási projekten dolgozik. Az KTIA finanszírozásával megvalósuló, négy éves AQUAFUTURE projekt célzott alapkutatási és alkalmazott kutatási feladatokat foglal magában (www.aquafuture.hu). A szintén négy éves, alapkutatás jellegű OTKA projektünk 2018-ban zárul.

2015 májusában Sneha PATRA, a České Budějovice-i South Bohemian University PhD hallgatója egy hónapot töltött csoportunkban. Sneha a pontyok kopolyú sphaerosporosisát okozó *Sphaerospora molnari* faj fejlődési alakjait és feltételezett gerinctelen gazdáit vizsgálta molekuláris módszerekkel.

ESZTERBAUER Edit és RIGLER Eszter részt vettek a 2015. május 20. és 21. között Szarvason megrendezett XXXIX. Halászati Tudományos Tanácskozáson. A szerzők poszteren mutatták be az ikrakárosító parazitikus gombák ellen hatásos kezelési eljárás kidolgozását célzó vizsgálataik első eredményeit, különféle fertőtlenítőszeres hifanövekedést gátló hatását.

2015 júliusában Astrid HOLZER, a České Budějovice-i parazitológiai intézet halprotozoológia kutatócsoportjának vezetője és Ashlie HARTIGAN posztdoktor az évek óta tartó szakmai együttműködés keretében egy hetet töltött csoportunkban, melynek során pontyos halgazdaságokban úszóhólyag-gyulladás és kopoltyú sphaerosporosis tüneteit mutató halakat gyűjtöttünk további funkcionális genomikai vizsgálatok céljából.

ESZTERBAUER Edit részt vett a 9th International Symposium on Fish Parasites konferencián, melyet Valenciában (Spanyolország) tartottak 2015. augusztus 31. és szeptember 4 között. ESZTERBAUER Edit a Myxozoa I szekcióban tartott előadást a pisztrángok kergekórját okozó *Myxobolus cerebralis* és egy apatogén *Myxobolus* faj halon belüli fejlődésének kísérletes vizsgálatáról, és a vér eddig nem ismert szerepéről a parazita fejlődési alakok terjedésében. Ezen kívül poszteren mutatta be a haltenyésztésben az egyik legnagyobb gazdasági kárt okozó parazita, a darakór kialakulásáért felelős *Ichthyophthirius multifiliis* különféle hazai és külföldi izolátumainak genetikai variabilitását és azok lehetséges okait.

2015. november 25-én a SZIE Állatorvos-tudományi Kar Tudományos Diákköri konferenciáján HOITSY Márton és ZSIGMOND Gergely állatorvostan hallgatók sikeresen szerepeltek a témacsoportban végzett kutatómunkájukkal. Mindketten továbbjutottak a 2017-es XXXIII. Országos Diákköri Konferenciára.

2016. január 27-én megrendezett akadémiai beszámolókon a témacsoport két előadással szerepelt. HOITSY Márton a *Saprolegnia* fajok okozta ikrapenészedés kezelési lehetőségeinek *in vitro* vizsgálati eredményeit mutatta be, míg ZSIGMOND Gergely „*Aeromonas salmonicida* subsp. *salmonicida* okozta pisztráng-furunkulózis: a kezelés optimalizálása a gyakorlatban” címmel tartott előadást a témacsoport K+F projekt keretében végzett kutatási eredményeiről.

A témacsoportról az olvasó a http://www.vMRI.hu/fishparasitology/index_hu.html honlapon bővebben tájékozódhat.

A NÉBIH Állat-egészségügyi Diagnosztikai Igazgatóság Parazitológiai, Hal- és Méhbetegségek Laboratóriumának hírei (Sréter Tamás dr. összeállítása)

DR. SRÉTER TAMÁS, mint a hazai Nemzeti Parazitológiai Referencia Laboratórium (NPRL) vezetője, részt vett Rómában az Európai Unió Parazitológiai Referencia Laboratóriuma (EUPRL) által az NPRL-ek számára szervezett ülésen 2015. május 14–15-én. A rendezvényen „*Alaria alata*: potenciális közegészségügyi kockázat Magyarországon” témakörben tartott előadást.

Az NPRL az MTA Állatorvos-tudományi Bizottságának 2016. évi akadémiai beszámolóján három előadással szerepelt.

Az NPRL-ek feladata az Európai Unió területén a *Trichinella* vizsgálóhelyek körvizsgálatainak a megszervezése. Ennek megfelelően 2015-ben a magyar NPRL 114 hazai vizsgálóhely számára rendezett körvizsgálatot. A laboratórium a körvizsgálatban nem megfelelő eredményt elért vizsgálóhelyeknek továbbképzést szervezett, majd validálási mintákat biztosított. Ezt követően a laboratóriumoknak ismételt jártassági körvizsgálatban kellett részt venniük.

Az NPRL hibátlan eredménnyel vett részt az EUPRL által szervezett *Trichinella*, *Echinococcus* és *Anisakis* jártassági körvizsgálatokon.

Az NPRL az elmúlt évben – a 2003/99/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel összhangban – a hazai vörös róka populáció közel 4%-ára, ill. 2%-ára kiterjedő *Trichinella*, ill. *Echinococcus multilocularis* monitoringot bonyolított le. A vizsgálatok eredményéről a *Magyar Állatorvosok Lapjában* (2015. 137. 415-426, ill. 2015. 137. 495-506) tájékoztatta a hazai állatorvosokat.

Az NPRL éves árbevétele az elmúlt másfél évtizedben folyamatosan nőtt, a tavalyi évben már meghaladta a 30M Ft+áfát. A laboratórium kutatás-fejlesztési eredményeit a korábbi évekhez hasonlóan három nemzetközi közleményben foglalta össze.

Az Országos Epidemiológiai Központ (OEK) Parazitológiai Osztályának hírei
(Kucsera István dr. összeállítása)

KUCSERA István “Egyes parazitazoonózisok közegészségügyi vonatkozásai” c. előadást tartott a Ceva-Phylaxia I. Ceva Társállat Nap keretében, Budapesten, 2015. február 14-én.

KUCSERA István, DANKA József, OROSZ Erika, FOK Éva “Humán *Dirofilaria repens* fertőzés Magyarországon” címmel előadást tartott az OEK Lányi nap c. akkreditált továbbképzés keretében, Budapesten, 2015. február 24-én.

KUCSERA István, MOLNÁR Mónika, GÁLYÁSZ Eszter, DANKA József, OROSZ Erika “Három különböző módszer alkalmazása és összehasonlítása a *Blastocystis* spp. kimutatásában humán székletből” c. előadást tartott az MPT megalakulásának 50. évfordulója alkalmából rendezett Jubileumi Emlékkülés keretében 2015. június 3-án.

KUCSERA István, VÁGÓ Tibor, ELTIGANI A. Magid, FRAKNÓI Rita, FÜSTÖS László, KOVÁCS Károly, PAP-SZEKERES József, MÉSZÁROS Endre “Human *Dirofilaria repens* infection with unusual localization – case report c. poszterrel vett részt Budapesten a Magyar Mikrobiológiai Társaság 17. Nemzetközi Konferenciáján (2015. július 8-10.).

KUCSERA István, DANKA József, OROSZ Erika “Taeniosis diagnosed during the last 15 years in National Center for Epidemiology, Budapest, Hungary” c. poszterrel vett részt a 1st CYSTINET International Conference, Taeniosis and Cysticercosis: a one health challenge című konferencián Belgrádban, 2015. november 3-4-én.

OROSZ Erika “Az *Acanthamoeba* sp. által okozott szaruhártya-gyulladás parazitológiai diagnosztikája” c. előadást tartott a SE ÁOK Szemészeti klinika Fejezetek a szaruhártya-betegségek diagnosztikájából c. akkreditált továbbképzése keretében, Budapesten, 2016. február 19-én.

A kártevőirtás hírei (Bajomi Dániel dr. összeállítása)

A Kártevőirtó Szolgáltatók Világtalálkozója a Közegészségügyért és Élelmiszerbiztonságért elnevezésű konferenciát első alkalommal a franciaországi Juan-les-Pins Konferencia Központban (Antibes, Juan-les-Pins) rendezték meg 2015. június 3-5-én, a CEPA (Confederation of European Pest Management Associations – az Európai Kártevőirtó Szövetségek Konföderációja) és az NPMA (National Pest Management Association – Amerikai Kártevőirtó Szövetség) közös szervezésében. A találkozón 35 ország több mint 200 képviselője vett részt. Magyarországot dr. BAJOMI Dániel képviselte. A találkozón az

élelmiszer-biztonsághoz kapcsolódó kártevő-mentesítéssel foglalkozó 8 előadás hangzott el. A következő világtalálkozóra 2017. április 2-4. között New Yorkban kerül sor.

A Magyar Kártevőirtók Országos Szövetsége (MaKOSZ) XXV. Országos Konferenciáján (Cegléd, 2015. november 11-13.) 19 előadás hangzott el, ebből öt külföldi előadótól. Konferenciánkat, amelyen közel 100 fő vett részt, akik 17 kredit pontot kaptak.

A főbb témakörök a következők voltak:

- az 528/2012/EU rendelet várható hatásai a véralvadásgátló hatóanyagot tartalmazó rágcsálóirtó biocid termékek engedélyezésére, forgalomba hozatalára és felhasználására,
- irtószeres engedélyezéséhez szükséges hatékonysági vizsgálatok,
- az egészségügyi kártevőirtó szakképzés,
- a kártevő-mentesítési szolgáltatások tanúsítása.

A Magyar Szúnyogirtók Országos Szövetsége (MaSZOSZ) évadnyitó Országos Konferenciájának megrendezésére 2016. március 29-én, Budapesten került sor 84 fő részvételével. A konferencián 10 előadás hangzott el, többek között a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatósága és az Országos Epidemiológiai Központ képviselőitől. A résztvevők 14 kredit pontot kaptak. A főbb témakörök az alábbiak voltak:

- a 2015. évi szúnyoggyérítés lebonyolítása, tapasztalatai és adatai,
- a biológiai szúnyoggyérítések terület-optimalizálása,
- növényvédő gépek felülvizsgálat kötelezettsége.

IV. A NEMZETKÖZI SZAKMAI ÉLET HÍREI

A 1st CYSTINET International Conference, Taeniosis and Cysticercosis: a one health challenge című konferenciát Belgrádban rendezték meg 2015. november 3-4-én. E konferencia megrendezésére a **European Network on Taeniosis/Cysticercosis (COST Action TD1302)** program keretében került sor. E program fő célja erős, széles körű, multi-diszciplináris tudományos együttműködés kialakítása új, gazdaságos diagnosztikai és ellenőrzési módszerek/eszközök kifejlesztésére, valamint harmonizált jelentési és menedzselési eljárás kialakítására, amelyekkel hatékonyabbá lehet tenni az ezekkel a parazitozoonózisokkal szembeni védekezést Európában.

(http://www.cost.eu/COST_Actions/fa/TD1302?) (Kucsera István dr.)

A European Network for Foodborne Parasites in Europe (EURO-FBP) (COST Action FA1408) "Risk-ranking of foodborne parasites in Europe" címmel a hollandiai Bilthovenben szervezett tudományos tanácskozást 2016. február 8-12. között, amelynek fő témája a paraziták fontosságuk szerinti rangsorolása volt.

(http://www.cost.eu/COST_Actions/fa/FA1408?) (Kucsera István dr.)

V. MEGJELENT

„Nagyjaink” Mikrobiológia Védőoltás-Járványügy címmel az Országos Epidemiológiai Központ kiadásában (Budapest, 2015, 304 oldal) megjelent az Országos Közegészségügyi Intézet (1927-1997) és utódja, az Országos Epidemiológiai Központ (1998-) történetét részletesen feldolgozó kötet, amelyhez az adott ösztönzést, hogy 90 évvel ezelőtt, 1925-ben született meg a határozat az OKI felállításáról. Ez a jelentős orvostörténeti dokumentum-kötet tartalmazza az intézet életében jelentős szerepet játszott munkatársak arcképét, szakmai

munkásságuk leírását és publikációjegyzékét. A könyv olvasói egyebek között megismerkedhetnek az intézet parazitológiai osztályát vezetett LŐRINCZ Ferenc, MAKARA György, ZOLTAI Nándor, JANKÓ Mária, valamint az orvosi entomológiai (egészségügyi kártevők elleni védekezés) osztályát vezetett LŐRINCZ Ferenc, MAKARA György, ZOLTAI Nándor, SZTANKAYNÉ GULYÁS Magdolna és ERDŐS Gyula munkássága eredményeivel. A kötet értékét növeli a mintegy 80 oldalas angol nyelvű összefoglaló. A gazdag tartalmú kötetet ERDŐS Gyula dr. szerkesztette. (Kassai Tibor dr.)

VI. KONGRESSZUSI NAPTÁR

2016. május 24-26. Zaragoza, Spanyolország. 3rd Conference on Neglected Vectors and Vector-Borne Diseases (EurNegVec):with MC and WG Meeting of the COST Action TD1303. <http://www.eurnegvec.org/ac.html>

2016. június 17. Oer-Erkenschwick, Németország. 32. Ichthyoparasitologisches Symposium der AG Ichthyoparasitologie der Deutschen Gesellschaft für Parasitologie e.V. További információ beszerezhető ESZTERBAUER Editnél.

2016. június 21-24. Bari, Olaszország. The EVPC annual meeting associated with the 29th edition of the SoIPa (Italian Society of Parasitology) Congress. <http://www.eurovetpar.org/>

2016. július 11-13. Bécs, Ausztria. Fifth European *Dirofilaria* and *Angiostrongylus* Days (FiEDAD). <http://edis.usal.es/>

2016. július 20-24. Turku, Finnország. EMOP XII. <http://congress.utu.fi/emop2016>

2016. szeptember 5-8. Krakkó, Lengyelország. XXIV Congress of the Polish Parasitological Society. <http://ptparasit.org.pl/go.live.php/EN-H121/news/141/xxiv-congress-of-the-polish-parasitological-society.html>

2016. szeptember 18-22. Brisbane, Ausztrália. International Congress of Tropical Medicine and Malaria. <http://tropicalmedicine2016.com/>

2016. október 5-9. Timisoara, Románia. Second Euro Regional Conference on Parasitic Zoonoses. <http://www.euroconfm.ro>

Az MPT címe: SZIE ÁOTK Parazitológiai és Állattani Tanszék.

1078 Budapest, István u. 2. Telefon: (1)4784190 vagy (1)4784188.

Az MPT honlapja: <http://www.parazitak.hu>.